

The Relationship between Emotional Intelligence and Quality of Life in Medical Library and Information Science Students of Hamadan University of Medical Sciences in 2018

ARTICLE INFO

Article Type

Research Article

Authors

Parivash Jafarzadeh Dizaji¹,
Ronak Hamzehei²,
Mohammad Karim Saberi^{3*},
Alireza Esfandiari Moghaddam⁴,
Azadeh Roomiani⁵

How to cite this article

Parivash Jafarzadeh Dizaji, Ronak Hamzehei, Mohammad Karim Saberi, Alireza Esfandiari Moghaddam, Azadeh Roomiani. The Relationship between Emotional Intelligence and Quality of Life in Medical Library and Information Science Students of Hamadan University of Medical Sciences in 2018. *Islamic Life Style*. 2021; 5(4):1-7

1. Bachelor of Medical Library and Information Science, Student Research Committee, Hamadan University of Medical Sciences, Hamadan, Iran.

2. Master of Medical Library and Information Science, Student Research Committee, Hamadan University of Medical Sciences, Hamadan, Iran.

3. Assistant Professor, Department of Library and Medical Information, School of Paramedical Sciences, Hamadan University of Medical Sciences, Hamadan, Iran (Corresponding Author).

4. Professor, Department of Information Science and Science, Hamadan Branch, Islamic Azad University, Hamadan, Iran.

5. Bachelor of Medical Library and Information Science, Student Research Committee, Hamadan University of Medical Sciences, Hamadan, Iran.

* Correspondence:

Address:

Phone:

Email: mohamadsaberi@gmail.com

Article History

Received: 2021/6/27

Accepted: 2021/09/18

ABSTRACT

Purpose: Quality of life is one of the most important health issues, and identifying affecting factors can help improve it. On the other hand, one of the most important variables affecting the quality of life is emotional intelligence. This study aimed to investigate the relationship between emotional intelligence and quality of life in Medical Library and Information Sciences students of Hamadan University of Medical Sciences.

Materials and Methods: this is descriptive-correlational study that was done on 81 students of Medical Library and Information Sciences at Hamadan University of Medical Sciences. The study data were collected using the sharing emotional intelligence questionnaire (1996) and the Ferrans and Powers Quality of Life questionnaire (1984). All analyzes were performed at the significant level of 0.05.

Findings: The results showed that the mean of emotional intelligence and quality of life of students were 113.87 and 137.40, respectively. Data analysis showed that emotional intelligence has a significant effect on quality of life. This means that by increasing one unit of emotional intelligence, the quality of life mean increases 0.68 units.

Conclusion: Considering that we are in the age of changes and challenges in the field of information, it is necessary to focus on the emotional intelligence of library students and increase their quality of life.

Keywords: Emotional Intelligence, Quality of Life, Medical Library and Information Sciences

بررسی رابطه بین هوش هیجانی و کیفیت زندگی دانشجویان کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان

پریوش جعفرزاده دیزجی^۱،

کارشناس کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران
روناک حمزه‌ای^۲،

کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران
محمد کریم صابری^{۳*}،

استادیار، گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران (نویسنده مسئول).

علیرضا اسفندیاری مقدم^۴،

استاد، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران.

آزاده رومیانی^۵

کارشناس کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران.

چکیده

هدف: کیفیت زندگی یکی از موضوعات مهم سلامتی به شمار می‌آید، که شناسایی عوامل تاثیرگذار در آن می‌تواند به ارتقاء و بهبود آن کمک کند. از طرفی یکی از مهم‌ترین متغیرهای تاثیرگذار در کیفیت زندگی، هوش هیجانی است. پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه هوش هیجانی و کیفیت زندگی دانشجویان رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع توصیفی-همبستگی می‌باشد که بر روی ۸۱ نفر دانشجوی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان انجام شد. داده‌های مطالعه با استفاده از پرسشنامه هوش هیجانی شرینگ (۱۹۹۶) و پرسشنامه کیفیت زندگی فرنز و پاورز (۱۹۸۴) جمع‌آوری شدند. تمام تجزیه و تحلیل‌ها در سطح معنی داری ۰/۰۵ صورت گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد میانگین هوش هیجانی و کیفیت زندگی دانشجویان به ترتیب برابر با ۱۱۳/۸۷ و ۱۳۷/۴۰ است. متغیر هوش هیجانی اثر معنی‌داری بر کیفیت زندگی دانشجویان دارد. بطوریکه یک واحد افزایش هوش هیجانی، میانگین کیفیت زندگی را ۰/۶۸ واحد افزایش می‌دهد.

نتیجه‌گیری: باتوجه به اینکه در عصر تغییرات و چالش‌ها در زمینه اطلاعات هستیم، اهتمام به هوش هیجانی دانشجویان کتابداری و افزایش سطح کیفیت زندگی آنان لازم بنظر می‌رسد.
کلیدواژه‌ها: کیفیت زندگی، کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، هوش هیجانی.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۴/۰۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۶/۲۷

*نویسنده مسئول: mohamadsaberi@gmail.com

مقدمه

بر اساس تعریف سازمان جهانی بهداشت، کیفیت زندگی^۱ (QOL) به درک افراد از موقعیتشان در زندگی، زمینه فرهنگی و سیستم‌های ارزشی متناسب با اهداف، آرزوها و استانداردها اطلاق می‌شود^(۱). همچنین کیفیت زندگی در نتیجه کنش متقابل بین شخصیت افراد و پیوستگی رویدادهای زندگی تعریف شده‌است. رویدادهای زندگی در یک مجموعه چندبعدی از حوزه‌های زندگی مانند آزادی، دانش، اقتصاد، امنیت، روابط اجتماعی، مذهب، محیط زیست و تفریح اتفاق می‌افتد که کیفیت زندگی بر مجموعه‌ی این حوزه‌های تشکیل دهنده زندگی تأثیر می‌گذارد^(۲، ۳). کیفیت زندگی یک موضوع ذهنی و پویا است که در هر زمان نسبت به زمان دیگر متفاوت است^(۴). کیفیت زندگی دانشجویان دارای وجوه و ابعاد متعدد آموزشی، پژوهشی، جسمی، روانی، فرهنگی-اجتماعی، رفاهی، تفریحی، اقتصادی و آینده رشد فردی است^(۵).

هوش هیجانی^۲ (EL) به عنوان توانایی درک، توصیف، دریافت و کنترل احساسات تعریف می‌شود. به عبارت دیگر، هوش هیجانی به‌عنوان توانایی ظرفیت و مهارت ادراکی، ارزیابی و مدیریت هیجانات فرد و دیگران و یا گروهی از افراد توصیف شده است. بوساگو و همکاران (۲۰۰۸)، هوش هیجانی را یک متغیر لازم برای پایین آوردن سطح اضطراب و ناامیدی و بالا بردن سطح اعتماد و شجاعت دانسته‌اند^(۶). این توانایی، ذاتی است و یک پارامتر ثابت نیست و می‌تواند آموخته شود^(۷). هوش هیجانی یکی از مهم‌ترین متغیرهای تفاوت‌های فردی-شخصیتی محسوب می‌شود که بر کیفیت زندگی دانشجویی تأثیرگذار است^(۸).

در عصر حاضر که عصر نوآوری‌های فناوری و سازمانی می‌باشد، بسیاری از محققان بر وجود کتابدارانی با هوش هیجانی بالا در سیستم کتابخانه‌ها تاکید کرده‌اند. بسیاری از نویسندگان اظهار داشتند که کتابداران برای انجام خدمات اطلاعاتی مورد انتظار، به هوش هیجانی نیاز دارند^(۹)، زیرا شاغلان در حرفه کتابداری و اطلاع‌رسانی، که در کتابخانه‌های دانشگاهی و بیمارستانی مشغول به کار می‌شوند، یا به عنوان دستیار پژوهشی در مراکز تحقیقات به مراجعین خدمت‌رسانی می‌کنند، با افراد بسیاری ارتباط دارند و با چالش‌هایی بسیاری در این مواجهه می‌شوند و در دوران زندگی حرفه‌ای خود فشارها و دغدغه‌های زیادی را متحمل می‌شوند. بنابراین کتابداران با داشتن سلامت جسمانی، روانی و با اخلاق و رفتار مناسب می‌توانند برای ارائه خدمات بهتر و پیشبرد اهداف پژوهشی دانشگاه‌ها، نقش برجسته‌ای داشته باشند.

باتوجه به خلا موجود در زمینه بررسی رابطه بین هوش هیجانی و کیفیت زندگی دانشجویان کتابداری و اطلاع‌رسانی، این مقاله در راستای افزایش شناخت هوش هیجانی دانشجویان و ارتباط آن با کیفیت زندگی دانشجویان رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی ارائه شده است.

² Emotional Intelligence

¹ Quality of Life

مواد و روش‌ها

این مطالعه کاربردی از نوع توصیفی-همبستگی می‌باشد که در دانشگاه علوم پزشکی همدان انجام شده است. جامعه آماری پژوهش شامل دانشجویان رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان می‌باشد که تعداد آن‌ها ۸۱ نفر می‌باشد. با توجه به محدود بودن حجم نمونه تمام دانشجویانی که تمایل به شرکت در پژوهش را داشتند، وارد مطالعه شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌های این مطالعه متشکل از پرسشنامه جمعیت‌شناسی و تحصیلی، پرسشنامه هوش هیجانی شرینگ^۱ (۱۹۹۶) و پرسشنامه کیفیت زندگی فرنز و پاورز^۲ (۱۹۸۴) می‌باشد. پرسشنامه اطلاعات جمعیت‌شناسی و تحصیلی شامل سن، جنس، وضعیت تاهل، وضعیت سکونت، ترم تحصیلی، معدل ترم قبل و علاقمندی به رشته می‌باشد.

پرسشنامه ۳۳ سوالی هوش هیجانی شرینگ شامل ۵ بعد خودآگاهی، خودکنترلی، خودانگیزی، همدلی یا هوشیاری اجتماعی و مهارت‌های اجتماعی می‌باشد. پاسخ به سوالات براساس طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای شامل "هیچ وقت" تا "همیشه" بود. بر اساس مطالعه منصوری (۱۳۸۰) پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برابر ۰/۸۵ بیان شده است که در سطح مطلوبی می‌باشد. همچنین روایی ابزار نیز مطلوب گزارش شده است.

پرسشنامه ۳۳ سوالی کیفیت زندگی فرنز و پاورز ۴ حیطه کیفیت زندگی شامل حیطه سلامت و کارکرد روانشناختی معنوی، اجتماعی و اقتصادی و خانواده را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. پاسخ به سوالات پرسشنامه بر اساس مقیاس ۶ گزینه‌ای لیکرت شامل "بسیار ناراضم" تا "بسیار راضی‌ام" درجه‌بندی شده است. رفیعی و همکاران (۱۳۹۳) پایایی پرسشنامه را ۰/۹۳ و روایی آن را در سطح مطلوبی گزارش کرده‌اند (۱۰). به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های کای دو، آزمون دقیق فیشر، آزمون تی تست مستقل و آزمون ناپارامتری من ویتنی و نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ استفاده شد. سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

نتایج نشان دادند ۸۲/۷ درصد از دانشجویان را زنان و مابقی را مردان تشکیل می‌دهند. اکثر افراد خوابگاهی (۶۷/۹ درصد) و مجرد (۸۸/۹ درصد) هستند. ۷۱/۶ درصد ۲۳-۲۰ ساله، ۱۴/۸ درصد ۲۷-۲۴ ساله هستند و ۱۳/۶ درصد کمتر از بیست سال دارند. ۳۲/۱ درصد شرکت‌کنندگان در مطالعه ترم سه، ۳۲/۱ درصد ترم یک، ۱۹/۸ درصد ترم پنج و ۱۶ درصد ترم هفت هستند. ۹۰/۱ درصد از دانشجویان به رشته تحصیلی خود علاقه دارند.

جدول ۱. بررسی میانگین متغیرهای هوش هیجانی و کیفیت زندگی در دانشجویان کتابداری

متغیر	انحراف معیار \pm میانگین
هوش هیجانی	۱۱۳/۸۷ \pm ۱۳/۴۳
خودآگاهی	۲۹/۸۲ \pm ۴/۱۴
خودکنترلی	۲۲/۸۳ \pm ۴/۴۳
خودانگیزی	۲۳/۵۵ \pm ۳/۸۱
همدلی	۲۰/۷ \pm ۳/۲
مهارت‌های اجتماعی	۱۶/۹۵ \pm ۲/۰۳
کیفیت زندگی	۱۳۷/۴۰ \pm ۴۹/۶
سلامت و کارکرد	۵۳/۸۶ \pm ۱۲/۴۷
روانشناختی معنوی	۲۹/۹۳ \pm ۸/۵۴
اجتماعی و اقتصادی	۳۱/۹۶ \pm ۶/۷۳
خانواده	۲۱/۶۴ \pm ۴/۴۳

بررسی‌ها نشان دادند که میانگین هوش هیجانی در بین دانشجویان کتابداری ۱۱۳/۸۷ و مقدار آن از ۱۰۰ برابر با ۶۹/۰۱ می‌باشد. میانگین کیفیت زندگی ۱۳۷/۴۰ می‌باشد و مقدار آن از ۱۰۰ برابر با ۶۹/۷۴ می‌باشد. میانگین ابعاد متغیرهای هوش هیجانی و کیفیت زندگی در جدول ۱ آمده است.

² Ferrans and Powers Quality of Life Questionnaire

¹ Sharing Emotional Intelligence Questionnaire

جدول ۲. مقایسه هوش هیجانی و ابعاد آن براساس جنسیت، تاهل و سن در دانشجویان کتابداری

متغیر	دسته ها	هوش هیجانی	خودآگاهی	خودکنترلی	خودانگیزی	همدلی	مهارت‌های اجتماعی
جنسیت	مرد	۱۱۴/۴۲±۱۲/۴۲	۳/۵۰ ۳۰/۵۷±	۲۳/۳۵±۴/۴۴	۲۳/۷۸±۲/۷۷	۱۹/۸۵±۳/۲۳	۱۶/۸۵±۳/۳۴
	زن	۱۱۳/۷۶±۱۳/۷۱	۲۹/۶۷±۴/۲۷	۲۲/۷۳±۴/۴۵	۲۳/۵۰±۴/۰۰	۲۰/۸۸±۳/۱۹	۱۶/۹۷±۲/۹۸
P-value							
وضعیت تاهل	مجرد	۱۳/۲۳±۱/۵۶	±۴/۱۱ ۲۹/۹۳	±۰/۵۲ ۴/۴۳	±۳/۷۰ ۲۳/۷۶	۳/۲۱±۰/۳۸	۲/۸۸±۰/۳۳
	متاهل	۱۵/۱۶±۵/۰۵	±۴/۵۵ ۲۹/۰۰	±۱/۵۶ ۴/۶۹	±۴/۴۸ ۲۱/۸۸	۳/۲۴±۱/۰۸	۴/۲۷±۱/۴۲
P-value							
سن	کمتر از ۲۰ سال	۱۱۴/۹۰±۱۵/۸۵	۵/۰۳ ۲۸/۸۱±	±۴/۹۷ ۲۳/۸۱	±۴/۴۸ ۲۴/۵۴	±۳/۵۳ ۲۰/۹۰	۱۶/۸۱±۲/۸۵
	۲۰-۲۳ سال	۱۱۳/۹۳±۱۳/۰۸	۳/۹۹ ۳۰/۱۰±	±۴/۳۶ ۲۲/۶۸	±۳/۵۳ ۲۳/۴۱	±۳/۱۴ ۲۰/۵۶	۱۷/۱۵±۳/۰۹
سن	۲۴-۲۷ سال	۱۱۲/۶۶±۱۳/۹۳	۴/۲۰ ۲۹/۴۱±	±۴/۵۱ ۲۲/۶۶	±۴/۶۱ ۲۳/۳۳	±۳/۴۳ ۲۱/۱۶	۱۶/۰۸±۲/۹۳
P-value							

نتایج آزمون تی مستقل نشان داد میانگین هوش هیجانی و ابعاد آن در دانشجویان بر اساس جنسیت و وضعیت تاهل دارای تفاوت آماری معنی‌داری نیست ($p > 0.05$) (جدول ۲).

نتایج آزمون تی مستقل نشان داد میانگین هوش هیجانی و ابعاد آن در دانشجویان بر اساس جنسیت و وضعیت تاهل دارای تفاوت آماری معنی‌داری نیست ($p > 0.05$) (جدول ۲).

جدول ۳. مقایسه کیفیت زندگی و ابعاد آن براساس جنسیت، تاهل و سن در دانشجویان کتابداری

متغیر	دسته ها	کیفیت زندگی	سلامت و کارکرد	روانشناختی معنوی	اجتماعی و اقتصادی	خانواده
جنسیت	مرد	۱۳۷/۳۵±۲۳/۱۵	۵۴/۴۲±۱۴/۸۵	۱۴/۲۹±۹/۴۷	۳۲/۷۱±۷/۰۲	۲۱/۰۷±۵/۳۲
	زن	۱۳۷/۴۱±۲۹/۰۸	۵۳/۷۴±۱۲/۰۳	۳۰/۱۰±۸/۴۰	۳۱/۸۰±۶/۷۱	۲۱/۷۶±۴/۲۶
P-value						
وضعیت تاهل	مجرد	۳۰/۴۷±۳/۵۹	۱۲/۸۸±۱/۵۱	۸/۷۸±۱/۰۳	۶/۸۷±۰/۸۰	۲۱/۲۳±۴/۴۸
	متاهل	۱۶/۸۷±۵/۶۲	۷/۳۳±۲/۴۴	۵/۴۷±۱/۸۲	۵/۳۴±۱/۷۸	۲۴/۸۸±۲/۲۰
P-value						
سن	کمتر از ۲۰ سال	۱۵۱/۱۸±۲۳/۹۲	۵۹±۱۰/۲۰	۳۳/۶۳±۶/۰۵	۳۵/۱۸±۶/۸۸	۲۳/۳۶±۳/۸۰
	۲۰-۲۳ سال	۱۳۳/۲۲±۳۰/۴۲	۵۲/۴۱±۱۲/۹۳	۲۸/۶۰±۸/۹۷	۳۱/۰۸±۶/۵۹	۲۱/۱۲±۴/۶۲
سن	۲۴-۲۷ سال	۱۴۵±۲۶/۶۸	۵۶/۱۶±۱۱/۲۰	۳۳±۶/۸۳	۲۳/۲۵±۶/۷۱	۲۲/۵۸±۳/۷۵
P-value						

نتایج آزمون تی مستقل نشان داد میانگین کیفیت زندگی و ابعاد آن بر اساس جنسیت دارای تفاوت آماری معنی‌داری نیست ($p > 0.05$) (جدول ۳).

نتایج آزمون تی مستقل نشان داد میانگین کیفیت زندگی و ابعاد آن بر اساس جنسیت دارای تفاوت آماری معنی‌داری نیست ($p > 0.05$) (جدول ۳).

جدول ۴. مستکی بین هوش هیجانی و کیفیت زندگی در دانشجویان کتابداری

متغیرها	کیفیت زندگی	سلامت و کارکرد	روانشناختی معنوی	اجتماعی و اقتصادی	خانواده
هوش هیجانی	**۰/۳۰	**۰/۳۶	**۰/۲۹	*۰/۲۴	۰/۰۷
خودآگاهی	۰/۱۲	۰/۱۹	۰/۱۵	۰/۰۴	۰/۰۳
خودکنترلی	**۰/۳۳	**۰/۳۷	**۰/۳۱	**۰/۲۸	۰/۱۰
خودانگیزی	**۰/۳۷	**۰/۳۷	**۰/۳۷	*۰/۲۸	*۰/۲۳
همدلی	**۰/۲۷	**۰/۲۶	**۰/۲۶	**۰/۲۷	۰/۱۱
مهارت‌های اجتماعی	۰/۰۸	-۰/۰۰۹	۰/۱۱	-۰/۰۱	*-۰/۲۶

* معنی‌دار در سطح ۰/۰۵

** معنی‌دار در سطح ۰/۰۰۱

زندگی و تمامی مولفه‌های آن همبستگی معنی‌دار دارد ($p < 0.05$). بین مولفه‌های همدلی نیز با کیفیت زندگی و مولفه‌های سلامت و کارکرد، روانشناختی معنوی و اجتماعی و اقتصادی ارتباط معنی‌داری دارد ($p < 0.05$). مهارت‌های اجتماعی با مولفه‌های خانواده ارتباط معنی‌دار دارد ($p < 0.05$) (جدول ۴).

بررسی‌ها با استفاده از آزمون کروسکال والیس نشان داد بین هوش هیجانی با متغیرهای کیفیت زندگی، سلامت و کارکرد، روانشناختی معنوی و بعد اجتماعی و اقتصادی همبستگی ارتباط مثبت و معنی‌داری وجود دارد ($p < 0.05$). بین خودکنترلی با متغیرهای کیفیت زندگی، سلامت و کارکرد، روانشناختی معنوی و بعد اجتماعی و اقتصادی همبستگی معنی‌دار مشاهده شد ($p < 0.05$). مولفه‌های خودانگیزی با کیفیت

جدول ۵. بررسی اثر هوش هیجانی بر کیفیت زندگی

متغیر	ضریب رگرسیونی	خطای معیار	آماره t	p-value
هوش هیجانی	۰/۶۸	۰/۲۴	۲/۸۷	۰/۰۰۵

قرار دارد. این بدان معناست که دانشجویان کتابداری که کتابداران و مشاوران پژوهشی آینده هستند، از توانایی مقابله با هر موقعیت و چالشی در کتابخانه‌ها و مراکز پژوهشی برخوردارند (۹، ۱۳)، اما از آنجایی که هوش هیجانی قابل آموختن است، می‌توان این توانایی را در کتابداران ارتقاء داد.

میانگین کیفیت زندگی دانشجویان کتابداری نیز در سطح نسبتاً مطلوبی قرار داشت و کیفیت زندگی با جنسیت، وضعیت تاهل و سن ارتباط معنی‌داری نداشت. در مطالعه امیری و همکاران که کیفیت زندگی دانشجویان یکی از دانشگاه علوم پزشکی ایران را مورد بررسی قرار دادند ارتباط معنی‌داری بین کیفیت زندگی با متغیرهای دموگرافیک از جمله جنس و وضعیت تاهل گزارش شد که همراستا با مطالعه حاضر است (۱۴). کیفیت زندگی در بعد خانواده بین افراد مجرد و متأهل متفاوت است، بطوری که میانگین آن در افراد متأهل بیشتر از افراد مجرد است.

براساس نتایج مطالعه حاضر، بین کیفیت زندگی با هوش هیجانی در دانشجویان کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی ارتباط مثبت و معنی‌داری وجود داشت. نقش پیش‌بینی‌کننده هوش هیجانی بر کیفیت زندگی به گونه‌ای است که با افزایش یک واحد هوش هیجانی، متوسط کیفیت زندگی ۰/۶۸ واحد افزایش می‌یابد.

در مطالعه‌ای که نادری و همکاران به منظور بررسی ارتباط بین کیفیت زندگی و هوش هیجانی در دانشجویان رشته گردشگری ارائه کردند، ارتباط مثبت و معنی‌داری را گزارش کردند (۱۵).

به منظور بررسی اثر هوش هیجانی بر کیفیت زندگی از رگرسیون خطی ساده استفاده شد. اثر متغیر هوش هیجانی بر کیفیت زندگی معنادار دیده شد. به این صورت که با افزایش یک واحد هوش هیجانی، متوسط کیفیت زندگی ۰/۶۸ واحد افزایش می‌یابد (جدول ۵).

نتیجه‌گیری

این پژوهش به بررسی ارتباط بین هوش هیجانی و کیفیت زندگی دانشجویان کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان پرداخت. کتابداران در حوزه اطلاع‌رسانی پزشکی از طریق تامین نیازهای اطلاعاتی افراد جامعه، به خصوص جامعه پزشکی، نقش مهمی در ارتقای کیفیت خدمات پزشکی، بهداشت و سلامت جامعه و پیشبرد اهداف پژوهشی در جامعه اطلاعاتی و پیشرفته دارند (۱۱). کتابداران به‌عنوان متخصصین اطلاع‌رسانی، عضوی از گروه نشست‌های پزشکی، مشارکت‌کننده در آموزش و یا تشریح‌کننده مسائل پزشکی، تامین‌کننده اطلاعات با کیفیت موردنیاز پزشکان بمنظور اتخاذ تصمیمات پزشکی، ارائه‌دهنده پاسخ فوری به درخواست‌های اطلاعاتی در لحظه مراقبت (۱۲) در بیمارستان‌ها و مراکز تحقیقاتی حضور دارند و روزانه با چالش‌های بسیاری در محیط کار خود مواجه می‌شوند.

براساس یافته‌های این پژوهش میزان هوش هیجانی و ابعاد آن در دانشجویان کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی در سطح نسبتاً مطلوبی

3. Frisch MB. Quality of life therapy: Applying a life satisfaction approach to positive psychology and cognitive therapy: John Wiley & Sons; 2005.
4. Salimi M, E G, M Yf, MH R. Evaluating Sabzevar University of Medical Science student's quality of life and some of its effective factors. *Beyhagh*. 2015;16(2):38-49.
5. Lee D-J. A model of quality of college life (QCL) of students in Korea. *Social Indicators Research*. 2008;87(2):269-85.
6. Darvish H, Shabani F, Ghasempuor R. The survey of the relationship between emotional intelligence, self-efficiency & job satisfaction: a case study at educational and medical centers in tabriz province. 2012.
7. Romanelli F, Cain J, Smith KM. Emotional intelligence as a predictor of academic and/or professional success. *American journal of pharmaceutical education*. 2006;70(3).
8. Narimani M, Habibi Y, Rajabi S. Comparison of Personality Characteristics and Problem Solving Styles in Addicted and Non-Addicted Men. *Research on Addiction*. 2011;5(19):21-38.
9. Oyeboade JA. Emotional Intelligence of Library Personnel and Library Work Productivity in Selected Academic Libraries in Oyo State, Nigeria. 2016.
10. Rafiei N, Sharifian Sani M, Rafiey H, Behnampour N, Foroozesh K. Reliability and Validity of Persian Version of. *Journal of Mazandaran University of Medical Sciences*. 2014;24(116):75-83.
11. Atlasi R. A review of the clinical medical librarian's role in the evidence based medicine process and improvement of the quality of medical services with an approach to hospital libraries in the United States. *National Studies on Librarianship and Information Organization*. 2009;20(2):299-311.
12. Lappa E. Clinical librarianship (CL): a historical perspective. *Electronic Journal of*

Huwailah و *Amthal* رابطه مثبت و معناداری را بین هوش هیجانی و کیفیت زندگی در دانشجویان کوبتی را نشان دادند (۱۶). همچنین این ارتباط در مطالعات دیگری مانند *Martinez* و *Manuel (16)*، رضانی و همکاران (۱۷)، ارائه شده است که همراستا با مطالعه حاضر است.

این ارتباط را می‌توان این‌گونه تفسیر کرد که هوش هیجانی، ابعاد و توانایی‌های زیادی را در برمی‌گیرد و اگر فردی آن‌ها را در اختیار داشته باشد، به موفقیت و رضایت از زندگی می‌رسد. رضایت از زندگی یکی از مهمترین موارد برای احساس کیفیت زندگی است. فردی که از هوش هیجانی بالایی برخوردار است، به لحاظ شخصیتی دارای اعتماد به نفس بالا، قدرت مدیریت استرس، انعطاف‌پذیر و مستقل است و خودآگاهی و توانایی حل مسئله دارد و قادر است خودش را در شرایط مناسب و با فشارها و مشکلاتی که ممکن است با آن‌ها روبرو شود، سازگار کند، که همگی این موارد که به طور مستقیم و غیر مستقیم بر کیفیت زندگی اثر مثبت می‌گذارد و سبب ارتقاء آن می‌شود (۱۵، ۱۶). در واقع افرادی که هوش هیجانی بالایی دارند به رویدادهای استرس‌زا به عنوان چالش و فرصتی برای یادگیری می‌نگرند، نه تهدیدی برای امنیت؛ در نتیجه اختلال‌های فیزیولوژیکی و هیجانی کمتری را تجربه می‌کنند و به طبع کیفیت زندگی بالاتری دارند (۱۵). بنابراین هوش هیجایی بالا و کیفیت زندگی مطلوب برای دانشجویان کتابداری که قرار است عهده‌دار مسئولیت‌های زیادی در آینده در محیط کار خود باشند و نقش مشاوره‌ای را در حل مسائل تجربه کنند، لازم و ضروری است.

با توجه به نتایج مطالعه مبنی بر اثر هوش هیجانی بر کیفیت زندگی دانشجویان کتابداری و اطلاع رسانی، به نظر می‌رسد در عصر حاضر که شاهد افزایش چشمگیر انفجار اطلاعات، تغییرات و چالش‌های مربوط به پردازش و انتشار اطلاعات هستیم، لازم است دانشجویان کتابداری که بصورت مستقیم در رویارویی با تمام این تغییرات قرار می‌گیرند، هوش هیجانی بالایی برای ورود به عرصه کار و فعالیت و موفقیت در آن را داشته باشند. نتایج پژوهش حاضر می‌تواند توجه‌کننده برنامه‌ریزان آموزشی در اهتمام بیشتر به گنجاندن واحد درسی در زمینه آموزش دوره‌های هوش هیجانی باشد. این امر نه تنها باعث افزایش هوش هیجانی کتابداران آینده می‌شود، بلکه ارتقای کیفیت زندگی دانشجویان و افزایش توانمندی و عملکرد کتابخانه‌ها و مراکز تحقیقاتی را در برخواهد داشت.

References

1. Alipour F, Sajadi H, Foruzan A, Biglarian A, Jalilian A. Elderly quality of life in Tehran's district two. *Iranian journal of ageing*. 2008;3(3):75-83.
2. Apte S, Khandagle A. Assess the relation between emotional intelligence and quality of life among the nursing faculties. *The International Journal of Indian Psychology*. 2016;3(3):133-40.

Academic and Special Librarianship. 2004;5(2-3).

13. Mandip G, Ali SF, Barkha G, Godulika D, Kamna L. Emotional intelligence as a forecaster of job satisfaction amongst the faculty of professional institutes of central Indian City, Indore. ISCA Journal of Management Sciences. 2012;1(1):37-43.

14. AMIRI M, RAEI M, CHAMAN R, KHAMSEH A, REZAEI N, MANOUCHEHRI MJ, et al. A study of the Life Quality of Students at a University of Medical Sciences in the Northeast of Iran. 2014.

15. Naderi H, Akbari M. The Relationship between Emotional Intelligence and Quality of Life among Tourism Students (Case Study: Tourism Students of University of Mazandaran). Journal Management System. 2017;6(22):144-64.

16. Al-Huwailah A. Quality of Life and Emotional Intelligence in a Sample of Kuwait University Students. Journal of Education and Practice. 2017;8(3):180-5.

17. Ramezani A, Nazarian Madvani A. Relationship between student's emotional intelligence, fitness and life quality. Applied Research of Sport Management. 2013;2(2):85-98.